

MOCIÓ DEL GRUP MUNICIPAL SOCIALISTA DE L'AJUNTAMENT DE MONTCADA I REIXAC

SOBRE L'EMERGÈNCIA EDUCATIVA I EL CURS ESCOLAR 2020-21: **"ESCOLES SEGURES, ESCOLES OBERTES"**

**Garantir el dret a l'educació en condicions d'igualtat d'oportunitats,
matèria pendent del govern durant el confinament del curs passat**

El tancament dels centres educatius durant el darrer curs escolar, degut a la necessitat de **confinament** derivada de la pandèmia de la COVID-19 va afectar greument la comunitat educativa, **agreujant les desigualtats socials i educatives preexistents** per la pèrdua de l'escola com a element igualador, i **va perjudicar especialment l'alumnat més vulnerable**. Aquesta situació va posar de manifest les limitacions i dèficits estructurals del sistema, i va fer emergir la **necessitat de garantir el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats** així com la **importància de la funció social** que també realitza el sistema educatiu.

Des d'un primer moment, i tenint en compte que el vincle gairebé únic de l'alumnat amb el seu centre educatiu o mestre/a durant el confinament va ser per via telefònica i telemàtica, afrontar la **bretxa digital i social** que es va evidenciar hagués resultat imprescindible per continuar el curs escolar i assegurar l'accés a l'educació en condicions d'equitat. No obstant, i malgrat que altres CCAA com la Comunitat Valenciana o Aragó havien lliurat al conjunt dels infants i joves que ho requerien aquests dispositius amb connectivitat abans d'acabar el segon trimestre, el **Departament d'Educació a Catalunya no va aconseguir posar a disposició del conjunt de l'alumnat que mancava tant d'equipament informàtic com de connectivitat aquest accés, i en alguns casos ho va fer massa tard, mentre que sí que ho van fer molts ajuntaments amb recursos propis**. De manera que el govern de la Generalitat, com a autoritat educativa, no va garantir el dret a l'educació en condicions d'equitat durant els darrers mesos del curs 2019-20.

De la mateixa manera, al mes de març de 2020, la **majoria d'ajuntaments catalans van haver de distribuir amb recursos propis les targetes moneder a les famílies beneficiàries de les beques menjador** que, degut al tancament dels centres educatius, havien deixat de gaudir d'aquest servei. I a finals de juliol, **nombrosos ajuntaments tornaven a reclamar al govern de la Generalitat que no es desentengués de la necessitat de garantir un àpat saludable a la infància vulnerable durant l'estiu, tal i com s'havia compromès a fer el 18 de juny arran de l'aprovació**

per unanimitat de la Moció 168/XII sobre la situació d'emergència educativa proposada pel Grup Socialistes-Units per Avançar al Parlament de Catalunya, que proposava, entre d'altres, "Donar cobertura als ajuts alimentaris per a menors vulnerables, durant els mesos no lectius de l'estiu del 2020, conjuntament amb la resta d'administracions, i utilitzant també els fons que es rebin de l'Estat, per a garantir que l'alumnat en risc d'exclusió social tingui cobertes les necessitats

1

alimentàries, amb el manteniment de les targetes moneder o amb altres fórmules". Malgrat aquest compromís, **el govern de la Generalitat va anunciar que a data 31 de juliol recuperaria el saldo pendent de les targetes moneder distribuïdes durant el curs als seus beneficiaris, en un moment en què segons dades de *Save The Children*, gairebé un de cada 3 infants estan en risc d'exclusió i la pobresa infantil no para de créixer.** I finalment l'1 d'agost anunciava una subvenció per cobrir el pagaments als ajuts d'emergència social realitzats pels ajuntaments.

D'altra banda, **el pla de reobertura dels centres educatius del mes de juny de 2020 es va impulsar sense el consens necessari amb el conjunt de la comunitat educativa, i va evidenciar un seguit de mancances i limitacions que van causar malestar i decepció** en una gran majoria d'agents de la comunitat educativa: docents i sindicats, direccions de centres, famílies, patronals de centres concertats, etc. i també en els municipis.

El govern de la Generalitat torna a suspendre, també al setembre

De cara a **l'inici del curs 2020-21**, el govern de la Generalitat i el Departament d'Educació no semblen haver après massa lliçons del darrer curs confinat. De fet, el pes de la responsabilitat dels plans de reobertura continuen recaient sobre les direccions dels centres educatius, que sovint s'han vist poc acompanyades pel Departament en un moment de gran incertesa; no s'han consensuat amb la comunitat educativa les principals mesures organitzatives; i s'evidencia una **important manca de planificació i de recursos extraordinaris, així com de claredat en les instruccions als centres: falten docents per garantir ràtios inferiors a 20 a l'etapa d'educació infantil i primària, i a 30 en la d'educació secundària en molts municipis metropolitans; s'han posposat els nomenaments i el professorat addicional s'ha incorporat amb retard als centres, dificultant la feina dels claustres; no s'ha treballat amb prou temps la cessió de nous espais educatius diferents de les escoles i instituts, no s'ha previst cap transferència de recursos als municipis per afrontar les despeses extraordinàries necessàries per garantir una tornada segura a l'escola, com els sobre costos en serveis de neteja i desinfecció o en personal per vetllar per un correcte desenvolupament de les entrades i sortides dels centres; i continuen mancant professionals sanitaris a les escoles per realitzar tasques relacionades amb la gestió de la COVID-19.** Especialment, sabent que aquest reforçament sanitari als centres educatius permetria reduir el risc de contagi i afavoriria la presencialitat i, per tant, evitaria possibles aïllaments i un agreujament conseqüent de la bretxa que comporta entre infants i joves amb entorns familiars, culturals i socioeconòmics diferents.

Ara bé, des del convenciment que, en un context marcat per la incertesa, és imprescindible

traslladar a les famílies seguretat i tranquil·litat per a què confiïn en els centres educatius i no vegin amb por el retorn a les aules dels seus fills i filles, insistim en la necessitat de revertir el clima de desconfiança present a causa del canvi constant de criteris de Departament, i aconseguir que les famílies vegin les escoles i instituts com un lloc segur, malgrat la situació extraordinària de pandèmia que vivim.

2

En definitiva, **6 mesos després del tancament dels centres**, des del **PSC considerem prioritari que es tornin a obrir les escoles, i defensem una tornada a l'escola segura pel conjunt de la comunitat educativa**, amb les màximes garanties de protecció de la salut i de prevenció, protocols de detecció precoç i de traçabilitat, conscients, però, que el risc 0 no existeix. Però **insistim en la importància de garantir el dret a l'educació en equitat, treballant per la màxima presencialitat de l'alumnat als centres i prioritàriament dels centres d'educació especial, tot tenint en compte la importància de la socialització o de l'acció tutorial dels docents, d'avançar en currículums globalitzadors i integrats i de no retrocedir en experiències de renovació i transformació pedagògica, però també posant a disposició els recursos educatius que siguin necessaris (digitals, etc.) davant de possibles episodis de quarantena o nous confinaments.**

Fins ara, des del Departament d'Educació ha mancat un lideratge educatiu que hagi situat el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats al centre de qualsevol pla de recuperació o de minimització de l'impacte social de la COVID-19, i un model de governança coresponsable amb els ens locals, basada en la lleialtat institucional i la transparència, d'acord amb les competències i recursos disponibles. Així mateix, i malgrat l'arribada als comptes del govern de la Generalitat de més de 400 milions d'euros provinents del govern de l'Estat per inversió en educació, el Departament d'Educació no ha destinat cap fons extraordinari als municipis per afrontar els sobre costos derivats d'una emergència educativa reconeguda.

Per tant, si bé els infants i joves escolaritzats a Catalunya han tornat a les aules, malauradament ho han fet encara amb massa incerteses i sense concreció sobre els recursos que es destinaran a afrontar un curs que hauria de ser especialment compensador de les desigualtats, de l'alumnat més vulnerable o amb NEE als quals més va perjudicar el tancament de centres educatius, o sobre quins recursos educatius es posaran a disposició en els episodis de quarantena que es puguin donar durant el curs.

Proposta d'acords

Per tot això, el Grup Municipal Socialista proposem els següents acords per a la seva adopció en aquest Ple:

Escoles segures, escoles obertes: garantim el dret a l'educació

1. Instar al Departament d'Educació a exercir un **lideratge educatiu que situï el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats** i amb seguretat pel conjunt de la comunitat educativa al centre de qualsevol pla de recuperació i de progrés de Catalunya, i un **model de governança educativa** amb els ens locals, que es basi en la **corresponsabilitat**, la lleialtat institucional i transparència, d'acord amb les competències i els recursos disponibles, **per fer possible una societat educadora**.
2. Demanar al Departament d'Educació que **consensui amb el conjunt de la comunitat educativa**, i en el marc del pacte contra la segregació, la **planificació i mesures per afrontar aquest proper curs escolar** i la situació d'emergència educativa en un context de creixents desigualtats, i **no torni a traslladar la responsabilitat als centres educatius i ajuntaments** sense acord previ.
3. Exigir al Departament d'Educació el **compliment de la Moció 168/XII sobre la situació d'emergència educativa aprovada per unanimitat al Parlament de Catalunya el 18 de juny de 2020**, on s'instava al govern a un seguit d'accions, entre les quals, impulsar un pla d'acció contra la bretxa digital a partir de l'inici del proper curs, garantir un accés universal a les activitats de lleure educatiu durant l'estiu, mantenir les targetes moneder que substitueixen les beques menjador durant els mesos d'estiu, garantir la màxima presencialitat en aquest proper curs escolar, iniciar la recuperació de la sisena hora als centres públics durant aquest nou curs, reforçar el programa salut i escola, impulsar un pla contra l'abandonament escolar prematur, o un pla pel foment de l'etapa educativa 0-3 anys, entre d'altres.
4. Instar el Departament d'Educació a **incrementar la plantilla de docents de manera extraordinària per reduir la ràtio d'alumnes per aula** i garantir que aquestes no superin els 20 infants per grup en l'etapa infantil i primària, i els 30 a secundària, d'acord amb les recomanacions sanitàries; i a prendre les mesures corresponents per **assegurar la borsa de personal substitut necessària per garantir la plantilla docent suficient i modificar el règim de substitucions per fer nomenaments diaris**.
5. Exigir al Departament d'Educació que **posi a disposició de l'alumnat mancat de connectivitat o equipament informàtic**, des de l'etapa d'infantil fins a secundària, **el material necessari per poder continuar el seu procés d'aprenentatge en episodis de quarantena o nous confinaments durant aquest curs escolar**, abans de finalitzar el mes d'octubre.
6. Demanar al Departament que **proveeixi al conjunt de centres del Servei d'Educació de Catalunya dels materials de protecció necessaris en tot moment per afrontar amb les màximes garanties de seguretat i de prevenció el curs escolar** i donar, així, tranquil·litat i seguretat al conjunt de la comunitat educativa,

preveient una especial dotació per l'alumnat vulnerable o pels centres de màxima complexitat.

7. Instar al Departament d'Educació a **habilitar un fons pels ajuntaments amb els recursos suficients per afrontar les despeses extraordinàries vinculades amb la**

4

garantia d'una tornada segura a les escoles en un context de pandèmia, com els sobre costos derivats del necessari increment del servei de neteja i desinfecció de les escoles i "espais educatius" on es desenvoluparà l'actual curs, o el reforçament de personal per assegurar un correcte desenvolupament de les entrades i sortides dels centres educatius, entre d'altres.

8. Insistir al govern de la Generalitat que **garanteixi la suficiència alimentària durant el proper curs escolar**, tant si és mitjançant els ajuts al servei de menjador a les escoles com amb altres fórmules viables i que no fomentin el risc de contagi, **en períodes de quarantena o de nous confinaments.**
9. Exigir al Departament d'Educació **un pla de foment de l'etapa educativa 0-3 anys per evitar que la crisi socioeconòmica provocada per la pandèmia de la COVID-19 resulti en una pèrdua d'oportunitats educatives pels infants de famílies vulnerables**, i plantejar línies d'ajuts a llars d'infants en dificultats pel servei públic que presten. **Exigir també al Departament d'Educació que recuperi la seva coresponsabilitat en el finançament d'un terç del cost total de la plaça d'escola bressol i retorni als ajuntaments la integritat del deute pendent, malgrat la DA 30 de la darrera Llei 5/2020 de Mesures d'Acompanyament.**

Prioritzem les millores necessàries per garantir l'equitat i la qualitat educativa

10. Instar al govern de la Generalitat i, en concret, al Departament d'Educació, que **superi l'infrafinançament del sistema educatiu i reforci la inversió educativa**, i reverteixi les retallades encara existents.
11. Exigir que el Departament incrementi els recursos disponibles per desplegar les mesures del Pacte contra la Segregació i per impulsar un pla contra l'abandonament escolar prematur que redueixi de manera prioritària les taxes d'abandonament escolar prematur i de fracàs escolar, millorant la flexibilitat en l'etapa d'educació secundària, habilitant itineraris i trajectòries que es converteixin en segones o noves oportunitats per l'alumnat o **reforçant els plans d'entorn.**
12. Demanar al Departament d'Educació que **garanteixi efectivament el desplegament**

efectiu del decret 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, i asseguri un model global d'escola inclusiva, reforçant la dotació de personal docent i no docent per reforçar l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats de suport educatiu i vetllar perquè aquests no se separin del seu grup estable, comproment així avenços en matèria d'inclusivitat als centres educatius ordinaris.

5

13. **Lamentar la decisió del govern de la Generalitat de recuperar el saldo pendent de les targetes moneder distribuïdes a les famílies beneficiàries dels ajuts de menjador durant el curs escolar, i de no mantenir la càrrega d'aquestes targetes durant els mesos d'estiu, per garantir la suficiència alimentària, i exigir que aquesta sigui una prioritat en el nou curs escolar, tant si és a les escoles com en períodes de quarentena. Exigir al Departament la recuperació del servei de menjador als instituts i els ajuts vinculats adreçats als joves escolaritzats a l'etapa d'educació secundària.**
14. **Rebutjar la decisió del Departament d'Educació de fomentar l'eliminació de la sisena hora als centres educatius públics de màxima complexitat durant aquest proper curs 2020-21, positiva per compensar les desigualtats educatives.**
15. **Instar el Departament d'Educació a recuperar les Zones Educatives com a sistema organitzatiu eficaç per garantir una millora dels recursos i dels resultats educatius: reforçar la coresponsabilitat dels ajuntaments en matèria educativa i el seu paper en la planificació de les polítiques educatives, per ser més eficient en la distribució de recursos i crear la figura de la direcció de les zones educatives per fomentar i promoure una millora dels resultats educatius.**
16. **Demandar al govern de la Generalitat que abordi, en col·laboració amb els ajuntaments i els diferents agents econòmics i socials, la reforma horària, prioritzant la millora de la salut dels infants i joves, el seu benestar i l'eficàcia educativa, la contribució a l'equitat, reforçant els ajuts i programes per afavorir l'accés a les activitats educatives no lectives; i incrementar així les hores de convivència familiar i el descans necessari d'infants i joves.**

Grup Municipal PSC-CP Montcada i Reixac

P.O. Andreu Iruela Escudero

